

Jan Dvořák: Pojetí postavy v soudobé naratologické teorii

(posudek vedoucího bakalářské práce na oboru český jazyk a literatura na FF UK v Praze)

Jan Dvořák se ve své bakalářské práci pokusil shromáždit, konspektovat, analyzovat a komparovat vybraná pojetí postavy jako konstitutivní složky vyprávění tak, jak je nabízí soudobá naratologie. Nejde o práci meta-historickou, ale spíše o přehled konceptů z hlediska jejich využitelnosti pro interpretační praxi. Tyto poznatky jsou pak směřovány k Hrabalově povídce Smrt pana Baltisbergra, jež byla zvolena jako testovací text.

Ve složité problematice, v níž koncepty postavy souvisejí nevyhnutelně jak s dalšími prvky narativu, tak ale i s koncepty antropologickými, kognitivními či filozofickými, se autor práce orientoval velice dobře a prokázal své schopnosti celkovou strukturací textu, zacílením na produktivní otázky jednotlivých teorií postavy, ale také jazykovou dikcí a stylem, jež v práci využívá. Oceňuji, že nekonspektuje jednotlivá pojetí tak, jak je lze u jednotlivých teoretiků najít, ale že problematiku traktuje v širších rámcích, jež mu umožňují dobírat se abstraktnějších a univerzálnějších závěrů. Cením si i toho, že problematiku postavy z jednotlivých – a velice často mnohem komplexnějších – konceptualizací, jež zahrnují i další entity z oblasti vypravování, nevytrhává, ale zároveň ani neodbíhá k tématům, jež přímo s postavou ve vyprávění nesouvisejí. Práce prokazuje schopnosti vyrovnat se se soudobými teoriemi fikčních světů či s hermeneutikou v pojetí Paula Ricoeura, ale stejně tak i s koncepty přístupnými pouze v angličtině; v tomto ohledu si cením pozornosti, kterou autor věnoval textům Uri Margolina. V práci také – formou ilustrování či výčtového odkazu – domýšlí jednotlivé teoretické postuláty na konkrétní beletristická díla, což práci dynamizuje a činí ji čtenářsky vstřícnou.

Získané teoretické poznatky autor poté produktivně ověřuje na zmíněné Hrabalově povídce, kterou čte a interpretuje citlivě; prokazuje schopnost dobrat se od popisu a analýzy textu i k otázkám generování významu a smyslu.

Práce zahrnuje zcela dostatečné množství zvládnuté a produktivně využité odborné literatury a splňuje i veškeré další odborné a „řemeslné“ náležitosti bakalářské práce.

Celek práce proto dle mého soudu zcela odpovídá standardům kladeným na práce bakalářské, a proto tuto práci bez váhání **doporučuji k obhajobě**.

V Praze dne 10. 6. 2011

Prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.